

Số: /TB.NN

Mỹ Tú, ngày tháng 04 năm 2022

THÔNG BÁO

V/v Sâu đầu đen gây hại trên cây dứa và một số giải pháp quản lý trong thời gian tới

1. Tình hình sâu đầu đen gây hại trên dứa

Theo thông tin từ Chi cục Trồng trọt và BVTV tỉnh Sóc Trăng, hiện nay sâu đầu đen xuất hiện và gây hại tại các huyện Long Phú, Trần Đề, Cù Lao Dung, Mỹ Xuyên và TP. Sóc Trăng, với diện tích 50 ha. Trong đó diện tích nhiễm nhẹ 26,8 ha, nhiễm trung bình 12,4 ha và nhiễm nặng 10,8 ha.

Trên địa bàn huyện Mỹ Tú diện tích trồng dứa theo số liệu điều tra là 715 ha. Các giống dứa được trồng: Dứa ta, dứa xiêm, dứa dâu, dứa dứa, dứa ẻo, ... Do ảnh hưởng của điều kiện nắng nóng, thích hợp cho các đối tượng sâu hại phát triển và gây hại nặng, diện tích sâu đầu đen gây hại trên cây dứa đang có xu hướng tăng diện tích nhiễm.

2. Một số giải pháp trong thời gian tới

Nhằm hạn chế đến mức thấp nhất khả năng lây lan của sâu đầu đen đến các khu vực trồng dứa, bảo vệ năng suất, sản lượng dứa trên địa bàn huyện Mỹ Tú. Phòng Nông nghiệp và PTNT huyện Mỹ Tú khuyến cáo một số nội dung cần tập trung cụ thể như sau:

* Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn hỗ trợ chỉ đạo đồng bộ trong công tác chỉ đạo phòng trừ sâu đầu đen hại dứa tại địa phương, cụ thể:

- Chỉ đạo nhân viên Trồng trọt và BVTV, nhân viên Khuyến nông, các đoàn thể (Hội phụ nữ, Hội nông dân, Đoàn thanh niên) cùng các Ban nhân dân các ấp tăng cường điều tra, rà soát, khoanh vùng các khu vực có xuất hiện đối tượng sâu đầu đen gây hại. Khi phát hiện diện tích nhiễm sâu đầu đen thông báo kịp thời về cơ quan chuyên môn để phối hợp các biện pháp xử lý, đồng thời khuyến cáo nông dân cắt và tiêu hủy các tàu lá bị hại nhằm hạn chế mật số sâu, không để lây lan ra diện rộng.

- Tăng cường tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng về sự xuất hiện và gây hại của sâu đầu đen trên dứa nhằm thông tin kịp thời đến bà con nông dân, nhất là các khu vực có diện tích trồng dứa tập trung.

- Đối với các khu vực sâu đầu đen xuất hiện và gây hại cần có sự tham gia tích cực của địa phương trong công tác vận động người dân cắt, tía những tàu lá, lá chết, trái dứa, cây ký chủ (chuối, cau, dứa nước) có sâu đầu đen gây hại và tiêu hủy. Đặc biệt, những cây dứa bị sâu gây hại nặng cần phải xử lý và tiêu hủy để hạn chế thấp nhất sự lây lan cho các vườn dứa lân cận.

3. Đặc điểm nhận dạng và cách gây hại của sâu đầu đen

3.1 Đặc điểm nhận dạng

Sâu đầu đen thuộc họ bướm đêm, sâu non tấn công cả vườn dừa mới trồng đến dừa đã cho trái. Ngoài ra, sâu đầu đen còn gây hại trên dừa nước, cau kiểng, cọ và chuối. Khi bị gây hại nặng, toàn bộ tàu lá trên cây bị cháy khô, cây giảm sinh trưởng, giảm năng suất và có thể chết cây.

- Thành trùng: Là 1 loại ngài có màu nâu nhạt với những đốm xám nhạt và đen, con cái lớn hơn con đực, ban ngày nó sẽ ở dưới lá dừa. Trưởng thành cái đẻ từ 49 – 490 trứng.

- Trứng: Có hình bầu dục, con cái trưởng thành sẽ đẻ trứng thành từng ổ nhỏ. Trứng mới đẻ có màu vàng nhạt và chuyển sang màu đỏ khi gần nở.

- Ấu trùng: Ở dạng sâu, khi mới nở ấu trùng sẽ tập trung thành đàn trước khi từ từ di chuyển để ăn lá dừa. Sâu có màu nâu sáng và có các sọc nâu chạy dọc theo cơ thể. Ấu trùng trải qua thời gian dài từ 32 – 48 ngày nên khả năng gây hại rất nhanh.

- Nhộng: Hình bầu dục, có màu nâu nhạt và sẽ chuyển sang màu nâu sẫm khi gần vũ hóa.

3.2 Cách gây hại

Ấu trùng sâu đầu đen gây hại tập trung ở lá già, sâu cạp phần biểu bì ở mặt dưới của lá. Nhả tơ bao phủ xung quanh cơ thể kết dính phân và các mảnh vụn tạo thành nơi trú ẩn giống như đường hầm; chúng sẽ ẩn mình trong những đường hầm này gây hại, lá bị gây hại sẽ bị khô, héo và có màu trắng xám. Khi ăn hết lá già chúng sẽ tấn công dần lên các tàu lá bên trên, thậm chí tấn công luôn cả vỏ trái nếu mật số cao.

Trong trường hợp sâu bùng phát ở diện rộng và nghiêm trọng, hàng nghìn cây dừa có thể bị ảnh hưởng và bị tàn phá; hoa và trái non sẽ bị rụng hàng loạt, năng suất có thể bị giảm đi một nửa, cây chậm phát triển. Cây non thường chết khi bị sâu tấn công mạnh. Sâu đầu đen thích tấn công những cây dừa già (lâu năm) hơn là dừa trẻ (ít năm).

Sâu đầu đen thích ăn lá trưởng thành và ăn từ phần dưới lên trên. Thành trùng di chuyển từ nơi này sang nơi khác theo hướng gió.

Cây ký chủ khác của sâu đầu đen: cây chuối, cây cau, cây cọ, cây dừa nước...

4. Biện pháp quản lý sâu đầu đen hại dừa

4.1. Biện pháp cắt tỉa

Cắt tỉa những tàu lá, lá chết, trái dừa bị sâu gây hại và cây ký chủ (chuối, cau, dừa nước, ...), tiêu hủy chúng bằng cách đem ngâm chúng trong nước hoặc đốt ngay lập tức trong ngày. Đây là một trong những khâu quan trọng nhất và cần phải được thực hiện tập trung, đồng loạt và đồng thời cần có sự tham gia tích cực của chính quyền địa phương để vận động nông thực hiện hiệu quả biện pháp này khi phát hiện sâu đầu đen gây hại trên vườn dừa.

Chú ý: Không vận chuyển trái dứa, cây ký chủ phụ bị nhiễm sâu đầu đen sang các vùng khác để hạn chế sự lây lan.

4.2. Biện pháp sinh học

Sử dụng thiên địch: Ong ký sinh, bọ đuôi kim vàng, kiến vàng để kiểm soát sâu đầu đen gây hại trong vườn dứa là một trong những biện pháp hiệu quả và thực hiện lâu dài vừa an toàn cho con người và môi trường.

4.3. Biện pháp hóa học

Đây là biện pháp sau cùng và cần được cân nhắc trước khi sử dụng vì khả năng lưu tồn của hóa chất trong trái, ảnh hưởng đến sức khỏe con người, vật nuôi và môi trường xung quanh. Chú ý khi phun thuốc phải đảm bảo theo đúng khuyến cáo về an toàn cho người và môi trường xung quanh.

Sử dụng thuốc BVTV gốc sinh học để diệt sâu ở vườn có mật số cao. Phun thuốc bằng máy có áp lực cao, ít nhất 5 lít nước/cây và phun ướt thấm đều 2 mặt lá. Phun lặp lại lần 2 cách lần 1 từ 7-10 ngày, luân phiên các hoạt chất thuốc. Khi phun thuốc phải đảm bảo tuân thủ theo nguyên tắc 4 đúng.

Trên đây là thông báo về tình hình Sâu đầu đen trên dứa và một số giải pháp quản lý đề nghị Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn cùng các ngành hữu quan và bà con nông dân phối hợp hỗ trợ tăng cường điều tra, rà soát lại tình hình xuất hiện của loài sâu hại mới này trên cây dứa, để phối hợp các biện pháp xử lý kịp thời hạn chế lây lan ra diện rộng.

Nơi nhận:

- Huyện ủy; UBND huyện Mỹ Tú;
- Đài truyền thanh huyện Mỹ Tú;
- UBND các xã, thị trấn;
- Nhân viên TT và BVTV, THT;
- Lưu VT.

TRƯỞNG PHÒNG